

**Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет**

**Затверджую
Ректор
А.В.Васильєв
8 січня 2015 року.**

**Звіт про роботу бібліотеки
в 2014 році**

м. Суми, 2015

1. Бібліотечна система СумДУ.

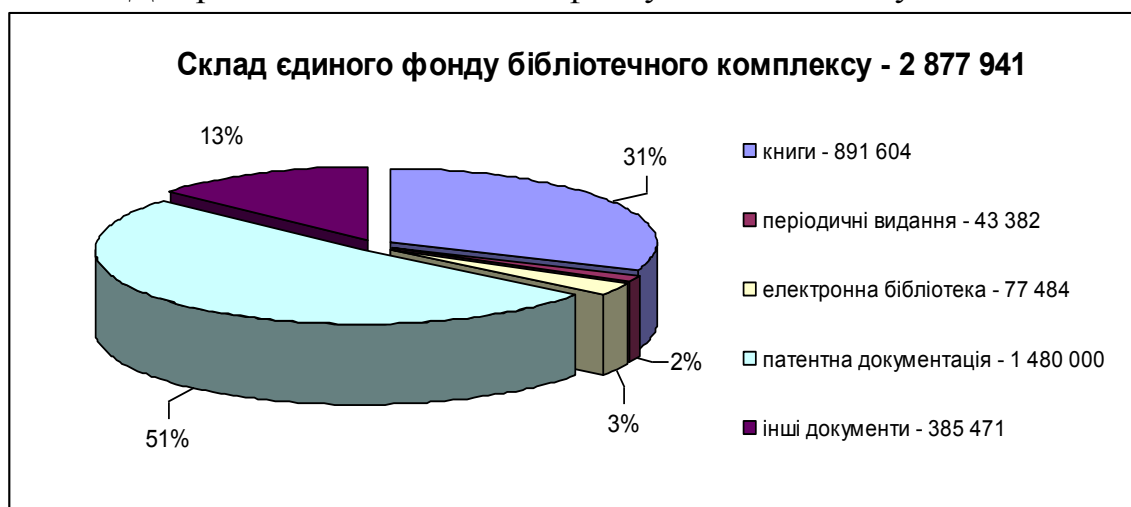
Основні напрямки роботи:

1. Забезпечення інформаційних потреб користувачів як безпосередньо у бібліотеках комплексу, так і у on-line доступі, через електронні мережі.
2. Створення власних інформаційних ресурсів, доступ до світових баз.
3. Впровадження та розвиток on-line сервісів віддаленого обслуговування.
4. Навчання користувачів з основ інформаційної грамотності.
5. Підвищення кваліфікації співробітників бібліотек комплексу.

Структура не змінилась, бібліотеки: Центральна, ННК, 36 кафедральних, 5 при НКП, 5 Центрів дистанційного навчання, 3 інститутів, 2 технікумів, 2 коледжів.

Єдиний фонд збільшився на **1%**, на 01.01.2015 складає **2 877 941** документів. Кількість найменувань – **303 925** (293 147), збільшилась на **3%**.

Діаграма 1. Склад єдиного фонду за видами документів.

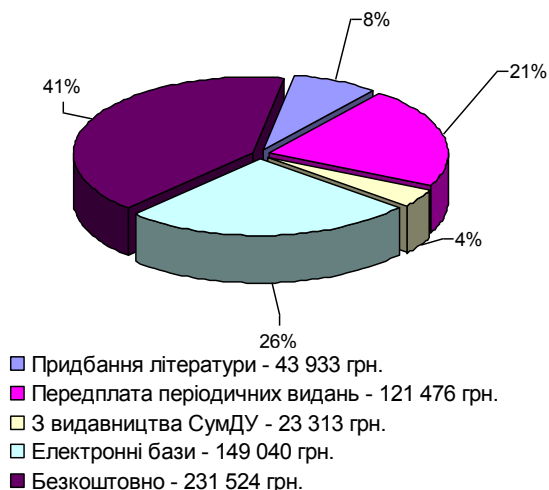
Діаграма 2. Динаміка зростання єдиного фонду.

- збільшення на 270% фінансування доступів до наукових електронних баз;
- залучення спонсорських надходжень, 41% від суми фінансування.

Діаграма 3. Витрати на поповнення фонду за джерелами комплектування.

**Надійшло інформаційних ресурсів
на суму - 569 286грн.**

Таблиця 1. Аналіз формування єдиного бібліотечного фонду комплексу

№		2013	2014	дин. %	пояснення
1.	Поповнення, прим., у т.ч.	29 418	22 666	-23%	
1.1	паперові видання, прим.	19 458	13 172	-32%	
	періодичні видання, комплекти	320	225	-30%	
1.2	електронні документи	9 960	9 494	-4,6%	
2.	Поповнення, кількість назв:	19 291	20 260	5%	
2.1	паперові видання, назв	9 331	10 766	15%	
2.2	електронні документи	9 494	9960	-5%	
3.	Формування мережної бібліотеки:				
1.3	додано повнотекстових електронних документів, назв.	9 829	9 387	-5%	додано мережних докум.(ЕК+ репозит.)
4.	Фінансування ресурсів, т.ч.:	550 932	569286	3%	40% безкоштовні
4.1	витрати університету, грн.	411 482	337762	-18%	друковані видання
4.1.1	у т.ч. ел. наук. е-бази, грн.	40 665	149040	267%	Scopus, Hinari, Cul
4.2	спонсорські кошти., грн., у т.ч.:	139 450	231 524	+43%	проекти, книгообм
4.2.1	безкоштовна літ., грн.		117 524		дарча літ., обмін
4.2.2	безкоштовні е-бази, грн.		114000		тестові доступи

Основні показники роботи.

Для бібліотек ВНЗ III-IV рівнів акредитації показники обслуговування користувачів, а саме: **користувачі, відвідування, книговидача** розраховуються з урахуванням віддаленого обслуговування (ГОСТ 7.20-2000).

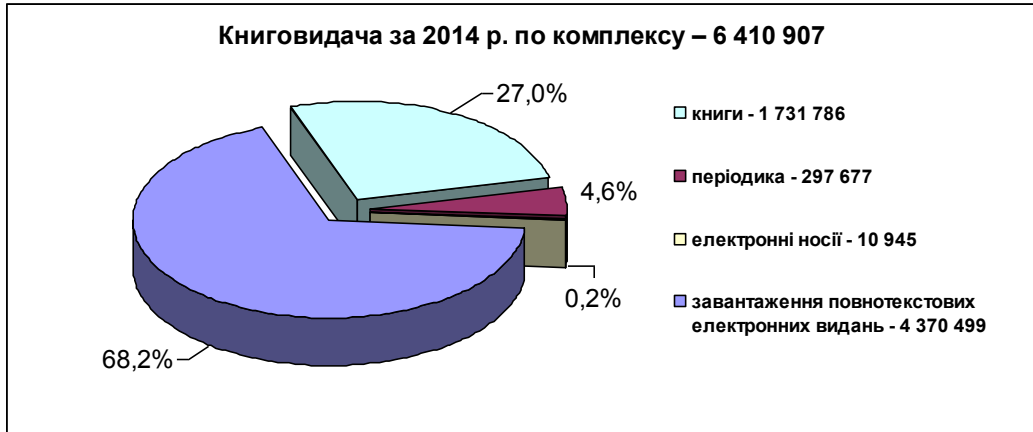
Таблиця 2. Статистичні показники роботи бібліотек комплексу СумДУ

показник	2013	2014	динаміка у %	пояснення
Кількість користувачів, у тому числі:	36 217	34 842	-3,8%	у т.ч. 13728 віддалені користав.
- користувачі бібліот., за єдиним обліком, чол.	21 717	21 114	-3%	користувачі of-line
- віддалені користувачі	14500	13 728	-5,3%	локальний доступ
Книговидача, всього, примірників, у т.ч.:	4 589 441	6 410 907	40%	з урахуванням завантажень ЕБ

- завантажень е-видань з серверів бібліотеки	2501199	4 381 444	75%	розвиток ресурсів та стабільна робота
Відвідування, гол., у т.ч.:	1 208 420	1 204 252	-0.3%	
- користувачів за читацькими квитками	742 824	719 764	-1,5%	
звернень до серверів бібліотеки (відвідувань сайтів бібліотеки)	465596	484 488	4%	забезпечення віддалених сервісів

Детальніше про показники, наведені у таблиці 2:

Діаграма 4. Склад книговидачі за видами документів.

Діаграма 5. Склад користувачів, у тому числі віддалених користувачів.

Діаграма 6. Кількість відвідувань, у т.ч. звернень до сайтів бібліотеки:

2. Центральна бібліотека.

Кількість співробітників – 48 (45) співробітників

№		2013	2014	динаміка у %	причини
1	Користувачі, чол.	31811	29 776	-6%	у т. ч.- 13 728 віддалених корист. сайтів бібліотеки
2	Відвідування, чол.	1 111 723	1 117 685	2%	у т. ч.- 480 000 звернень до серверу бібліотеки
3	Книговидача, прим.	4 280 965	6 072 298	40%	у т. ч.- 4 369 698 завантажень електрон. документів з серверів бібліотеки
4	Скористалися ПК, чол.	16 501	15 105		WiFi, власні ПК

2.1 Фонд центральної бібліотеки.

На 1.01.2015 р. фонд бібліотеки за обліковими документами налічує:

Примірн. – 946 359 (942 978), + 0,34 %, у т.ч. 1 355 докум. на змінних носіях.

Найменувань – 154 553 (144 021), зростання на 3% .

Діаграма 7.Динаміка зростання фонду Центральної бібліотеки.

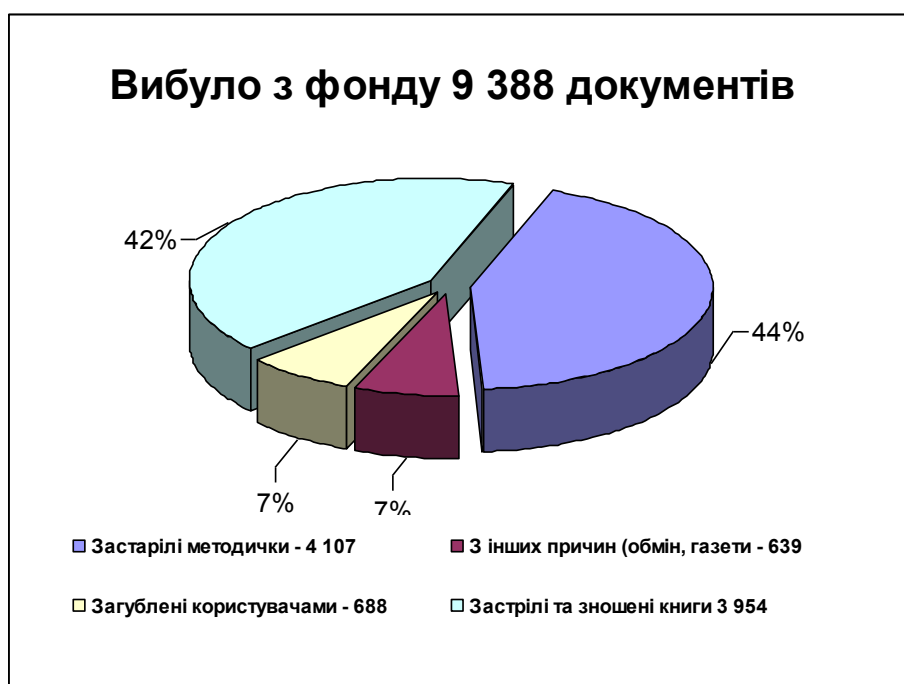
2.2 Формування фонду ЦБ.

Надійшло до фонду:

Примірників – 12 754(18565); Найменувань – 10 532(8785)

Таблиця 4. Формування ресурсів ЦБ та витрати на придбання.					
№		2013	2014	динаміка у %	причини
1	Надходження:				
	примірників	18 565	12 754	-30%	сканування
	найменувань	8 785	10 532	20%	
2	Фінансування ресурсів грн., у т.ч.:	476 008	518 7 06	8%	
2.1	за кошти СумДУ	344 927	288 397	-20%	скорочення прим.
2.2	спонсорські кошти, у т.ч.:	131 081	230 309	60%	

Діаграма 8. Причини вилучення документів з фонду.

3. Інформаційне обслуговування

- **Індивідуальне інформування:**
абонентів – 144 (147);
тем інформування - 330(328);
надано інформацій - 2095(2214).

- **Масове інформування:**

1. Інформування про нові надходження:

Проведено 4 Дні інформації: - представлено 3 260 (2 038) прим.,
- відвідали 381(346) користувач.

2. Інформаційні видання бібліотеки:

видання видавались в традиційній формі та презентовані на сайті бібліотеки, а саме:

Поточні інформаційні списки - 62 (62),

Рекомендаційні списки - 2(2),

Бібліографічні покажчики - 2(1),

Бюлетені заходів бібліотеки - 10 (10),

Пам'ятки -1.

Довідково-бібліографічна робота:

Надано довідок – 22 100(22 481), з яких в автоматизованому режимі виконано 15 643 (15 300) довідки.

Зашифровано 377(425) наукових праць співробітників університету за класифікаторами УДК та ББК.

Відредаговано в електронному каталозі – 76 726 (59 784) описів.

Надано 11 820(8 418) консультацій по роботі з Електронним каталогом.

4. Науково-методична робота.

Наукова діяльність бібліотеки реалізується шляхом:

1. Інформування викладачів та аспірантів з актуальних проблем:

- здійснювалося інформаційне індивідуальне обслуговування 144 науковців за 330 темами, яким надано 2 095(2 214) інформацій;
- проведено 4 семінари та тренінг по роботі з електронними базами та мережними наукометричними сервісними системами (151 присутній);
- оновлений розділ сайту бібліотеки «Науковцям»;
- підготовлено для друку навчального посібника розділ «Електронні бази даних для інженерів: ефективний пошук необхідної інформації».
- проводився аналітичний моніторинг мережних наукометричних сервісів для інформування науковців, за результатами якого на сайті розміщено посилання та інформацію про нові мережні наукові ресурси та наукометричні сервіси. По кожному ресурсу проведений семінар та розроблено інструкцію користувача, а саме:

2. Бібліографування творчого доробку працівників університету, укладання та видання бібліографічних покажчиків:

- Друковані праці співробітників СумДУ.
- «Михайло Коцюбинський – художник слова». До 150-річчя від дня народження Михайла Михайловича Коцюбинського (1864-1913), українського письменника і громадського діяча.

3. Робота методичної ради бібліотеки проводиться згідно з планом (з питань діяльності підрозділів бібліотеки та окремих процесів)

4.1 Підвищення кваліфікації працівників бібліотеки

- 17 семінарів по роботі з базами, з ПЗ та ін.(42 співробітники);
- 4 практичних заняття (група 24 співробітники);
- участь у 2-х онлайн заходах (27 присутніх);
- 2 співробітники навчаються в магістратурі.
- 4 співробітники бібліотеки отримали сертифікати учасників онлайн-семінарів по ресурсам Thomson Reuters для наукових досліджень.
- 2 співробітники бібліотеки вступили до магістратури.

4.2 Навчання користувачів з основ бібліотечно-інформаційної грамотності.

- 25 семінарів, тренінгів, вебінарів (470 - науковці, аспіранти, студенти);
- 8 лекційних занять для першокурсників (1 207 присутніх);
- 69 практичних занять для першокурсників (1 150 студ.);
- 895 (810) індивідуальних консультацій надано користувачам.

4.3 Популяризація ресурсів бібліотеки.

Підготовлено та розповсюджено 5 587 (5313) прим. друкованих інформаційних матеріалів.

Розіслано 42 інформації про ресурси на всі e-mail адреси користувачів.

Модернізовано дизайн шаблону пластикового читацького квитка.

Створено та додано 752 (650) інформаційних постів в групі «Бібліотека Сумського державного університету» в соціальній мережі «ВКонтакте». Наразі в групі – 2,4 тис. (1,7) тис. учасників.

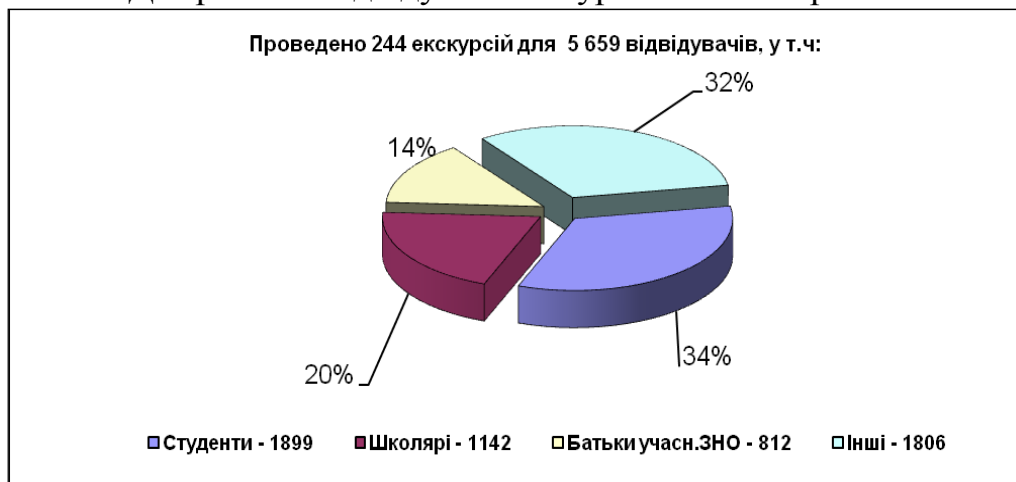
Підготовлено 97 (85) матеріалів для розділу «Новини» на сайт університету.

Продовжено модернізацію, технічну підтримку, наповнення та підтримку в актуальному стані сайтів бібліотеки, Е- каталогу, репозитарію.

Участь репозитарію у світовому рейтингу Webometrics - 182 позиція.

Проведено 244 (295) екскурсії для 5 659 (6 202) відвідувачів.

Діаграма 9. Відвідувачі екскурсій за категоріями.

5. Культурно-просвітницька робота

У Літературній вітальні проведено 191 (151) масовий захід, які відвідали 15 408 (15 112) користувачів. Книжкових виставок – 191(198), виставок живопису – 7(7), екскурсій по екскурсії експозицією музею історико-краєзнавчих досліджень СумДУ – 158 (171), для 3 295 (3053) відвідувачів. Заходи проводились згідно зі «Зведеним планом масової роботи бібліотеки на 2014 рік».

6. Розвиток мережі та on-line сервісів бібліотеки

1. Парк КРМ налічує (98) АРМ, працює зона WiFi в усіх підрозділах. 64 АРМ читальних залів надають послуги індивідуального користування.
2. Підтримка системи QR-кодування генерація QR-кодів для всіх поточних надходжень з видавництва СумДУ.
3. Щоденне оновлення актуальної інформації в групі «Бібліотека СумДУ» ВКонтакте; фотозвіт про заходи бібліотеки в режимі постфактум.
4. Підтримка, доопрацювання та впровадження нових сервісів АБІС «УФД»Бібліотека».
5. Розширено тематичну базу «Видавничі серії» в Е-каталозі.
6. Оновлено та відредаговано «Електронну базу навчальних дисциплін».
7. Сайт репозитарію СумДУ перенесено на новий сервер, переведено на нову версію програмного забезпечення dspace 4.2 та оновлено дизайн інтерфейсу.
8. Проведено роботу по оптимізації пошукового інструменту репозитарію в новій версії ПЗ dspace 4.2 та по відновленню статистичних та пошукових сервісів.

7. Електронна бібліотека

7.1 Передплачені електронні ресурси.

У 2014 році надавався доступ до передплачених електронних баз: Scopus, HINARI, AGORA, ARDI, Ліга-Закон, Ленорм-Інформ, електронний словник ABBYY Lingvo, книги видавництва “Центр навчальної літератури”.

7.2 Тестові доступи до комерційних електронних ресурсів.

Організовано 14 (15) тестових доступів до комерційних наукових баз, за проектом ElibUkr.

7.3 Електронні ресурси вільного доступу.

Колекція налічує понад 140 електронних, універсальних баз. Доступ до ресурсів реалізований з сайту бібліотеки. Статистика: - 12,7 тис. (12,2 тис.) переходів з сайту бібліотеки.

7.4 Власні електронні бази:

library.sumdu.edu.ua, lib.sumdu.edu.ua, essuir.sumdu.edu.ua:

Таблиця 5. Загальна статистика сайтів, що підтримуються бібліотекою:

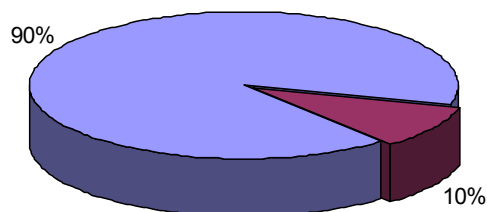
1.	Статистика сайтів бібліотеки library.sumdu.edu.ua , lib.sumdu.edu.ua , essuir.sumdu.edu.ua :	2013	2014	динаміка	динаміка у %
1.1	кількість відвідувань сайтів	462 032	480 000	17 968	+3,8%
1.2	кількість переглядів сторінок	1 779 766	1 842 300	62 534	+3,5%
1.3	кількість країн-користувачів	135	139	4	+3%
1.4	кількість популярних сторінок	132 000	141 114	9 114	+7%
2.	Вебметрічні показники:				
2.1	проіндексовано наукових публікацій Google Scholar	26 200	30 585	4 385	+17%
2.2	проіндексовано сторінок Google	1 497 430	1 608 400	110 970	+7%

8. Вплив показників ресурсів бібліотеки на вебметричні показники сайту університету sumdu.edu.ua:

Діаграма 12. Доля сайтів бібліотеки у загально університетських вебметричних показниках проіндексованих публікацій Google Scholar.

Кількість проіндексованих Google Scholar повнотекстових наукових публікацій з сайту СумДУ - 33 900

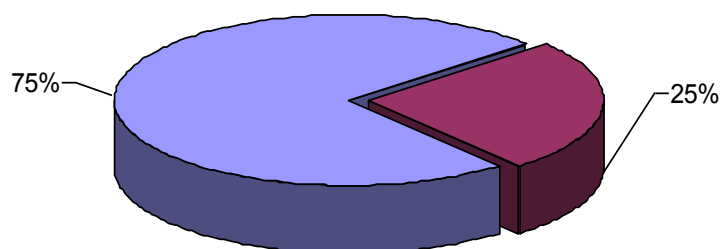
■ Сайти бібліотеки - 30585 ■ Інші сайти СумДУ - 3315

Діаграма 13. Доля сайтів бібліотеки у загально університетських вебметричних показниках Google.

Кількість проіндексованих Google сторінок сайтів СумДУ - 2 150 000, у тому числі:

■ Сайти бібліотеки - 1 608 400 ■ Інші сайти СумДУ - 541 600

05. 01.2015р.

Директор бібліотеки

Т.В. Слабко